

Memorandum

Voortgang uitvoering motie Nu BIJsturen!

Datum	03-02-2025
Documentnummer	UTSP-1181547887-4428
Van	Mirjam Sterk
Aan	Provinciale Staten
Telefoonnummer	+31642526785
Team	NBM

Bij behandeling van de Kadernota 2025-2028 is op 19 juni 2024 door Provinciale Staten een motie aangenomen onder de naam Nu BIJsturen! die oproept tot onderzoek naar de hoge bijensterfte in de provincie Utrecht en het treffen van maatregelen. De motie gaat zowel in op de sterfte onder honingbijen als de achteruitgang van wilde bijen en andere bestuivers waarbij de veronderstelling is dat de sterfte onder honingbijen in grote mate indicatief is voor de achteruitgang van bestuivers.

Bij deze wordt de voortgang beschreven voor wat betreft de beantwoording van de motie en de planning daarvoor.

Ondernomen acties

Gesprekken

In 2024 zijn er met verschillende experts oriënterende gesprekken gevoerd om tot een antwoord te komen op de in de motie gestelde vragen. Naar aanleiding van deze gesprekken is een eerste beeld ontstaan over de problematiek rondom sterfte van honingbijen en andere bestuivers.

Er hebben op verzoek van mevr. Batteau van Partij voor de Dieren (indiener motie) twee gesprekken plaatsgevonden. Hierin is o.a. aangegeven wat de stand van zaken tot nu toe is en hoe wij voornemens zijn uitvoering te geven aan de motie. Mevr. Batteau gaf aan voorstander te zijn van een pragmatische invulling van de motie. In voorbereiding op de commissievergadering LWM van 27 november 2024 zijn door de PvdD technische vragen gesteld over de stand van zaken voor uitvoering van de motie.

Op basis van de gevoerde gesprekken met experts en interne beraadslaging wordt het volgende voorgesteld:

- 1) Er wordt geen nieuw onderzoek uitgezet naar de oorzaken van de wintersterfte bij honingbijen in 2022-2024. Wij achten dit onderzoek niet passend binnen de rol van de provincie aangezien honingbijen als landbouwdieren worden beschouwd. Onze verantwoordelijkheid richt zich op de wilde bijen en andere bestuivers binnen de provincie aangezien binnen de groep van bestuivers veel soorten voorkomen op de rode lijsten. Wel geven we een overzicht van oorzaken van wintersterfte op basis van bestaande literatuur hierover. We gaan ook in op de veronderstelling dat honingbijen indicatief zouden zijn voor de sterfte van wilde bestuivers.
- 2) Er wordt geen extra onderzoek gedaan naar de herkomst van pesticiden in honing, aangezien dit honingbijen betreft en het onderzoek zich daar niet op richt, zoals hierboven aangegeven;

- 3) Er wordt geen nieuw onderzoek uitgezet naar de oorzaken van de achteruitgang van wilde bestuivers. Er is reeds voldoende informatie (bijv. bij Kennisimpuls Bestuivers of EIS Kenniscentrum Insecten) van de oorzaken van de achteruitgang (verdroging, klimaatverandering, habitatverlies, stikstof, pesticiden enz.). We geven in de beantwoording van de motie wel een overzicht hiervan;
- 4) Het ministerie LVVN heeft WUR/EIS opdracht gegeven om voorstellen te doen voor de uitvoering van een nationale monitoring van wilde bestuivers, met als doel trends van 60% van de (algemenere) soorten in kaart te brengen. Dit meetnet zal echter pas 2030 operationeel worden. Op dat moment zou de provincie bij deze monitoring kunnen aansluiten met meer meetpunten om provinciale trends te verkrijgen. Daarnaast zullen we mogelijkheden verkennen of er op kortere termijn een aanvullende inventarisatie kan worden opgezet voor zeldzamere soorten van bestuivers in de provincie Utrecht (waaronder Rode Lijst- en aandachtsoorten), op voorwaarde dat er extra middelen en inzet beschikbaar zijn;;
- 5) In de motie wordt gevraagd om tot een aanpak te komen om de achteruitgang van bestuivers tegen te gaan. Voorstel is om dit met een praktisch ingericht plan van aanpak te doen waarbij we ons richten op concrete maatregelen, op voorwaarde dat er extra middelen en inzet beschikbaar zijn. De uitkomsten van de inventarisaties (punt 4 hierboven) kunnen inzicht geven in de meest geschikte locaties voor het nemen van maatregelen en zijn waardevol voor de evaluatie van de effecten ervan.

Te ondernemen acties

Rapportage beantwoording motie

Het voorstel is om de beantwoording van de vragen van de motie in een rapportage ter kennisgeving aan PS toe te sturen. De rapportage zal bevatten:

- a) Een samenvatting van al bekende oorzaken van de sterfte van honingbijen;
- b) Een samenvatting van de herkomst van pesticiden en andere stoffen in honing;
- c) Een samenvatting van al bekende oorzaken van de achteruitgang van wilde bestuivers;
- d) Beschrijving van bestaande beleidsinspanningen op dit gebied en koppeling met lopende programma's;
- e) Beschrijving van de mogelijkheden voor het versterken van monitoring van wilde bestuivers. Deze kan gevolgd worden door een voorstel inventarisatie van zeldzame soorten wilde bestuivers, op voorwaarde dat er extra middelen en inzet beschikbaar zijn;
- f) Beschrijving van de mogelijke maatregelen, in bredere zin, om de achteruitgang van bestuivers tegen te gaan. Deze kan gevolgd worden door een praktisch plan van aanpak, op voorwaarde dat er extra middelen en inzet beschikbaar zijn.

De conceptrapportage zal door externe deskundigen doorgenomen worden.

Inventarisatie kosten

De rapportage beantwoording motie wordt opgesteld door de provincie. Daarnaast zullen we adviesbureaus vragen om de kosten te ramen voor het volgende:

- a) Het op korte termijn opzetten van een monitoringsonderzoek naar zeldzame soorten wilde bestuivers in de provincie;
- b) Het opstellen van een plan van aanpak met concrete maatregelen om de achteruitgang van wilde bestuivers tegen te gaan.

In de rapportage zullen we de geraamde kosten vermelden en aangeven hoe deze uit bestaande middelen gedekt kunnen worden.

Tijdslijn

	Jun 2024	Jul 2024	Aug 2024	Sep 2024	Okt 2024	Nov 2024	Dec 2024	Jan 2025	Feb 2025	Mrt 2025	Apr 2025	Mei 2025
Motie ingediend	X											
Gesprekken voeren		X		X	X	X		X				

PvA beantwoording motie	X		
Uitzoeken onderzoekskosten		X	X
Conceptrapportage beantwoording motie			X
Def. rapportage beantwoording motie			X
Rapportage aan GS			X
Statencommissie LWM			X